

ШЕДЕВРИ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Олекса Стороженко

ГОЛКА

Олекса Стороженко
Голка
Серия «ШЕДЕВРИ УКРАЇНСЬКОЇ
ЛІТЕРАТУРИ», книга 1

http://www.litres.ru/pages/biblio_book/?art=18634528

Аннотация

«Голка» Олекси Стороженка – оповідання про кмітливого чоловіка Кондратовича, який помстився поляку Потоцькому за знущення тим же самим способом***. Твір належить до серії анекдотичних оповідань Олекси Стороженка, серед яких також «Вуси», «Се така баба..» та ін.

Олекса Стороженко

ГОЛКА

За давніх часів колись на Україні були такі люди, що не признавали над собою ніякої влади. Кожний з них мав старшого за ворога, рівного за брата, бо в рівні поважав самого себе, власну самостійність, а менших мав за бидло, прах, посміття. Усе, що Господь щедрою рукою розсипав по світу, усе те побачили б у їх палацах, а кругом тих палаців – непокриті халупи, обідраний, голодний і холодний люд. Усе добре і чуле, чим наділя Господь чоловіка, даючи йому серце й душу, усе те в них заплило глеєм чванства, ганьби і ненатлі. І як то чудно усе в них зложилось і перекорилось: проповідували вольність, непідлеглість, а тим часом чухрали батогами свою ж таки шляхту! Палили слободи, вибивали народ тисячами і плакали над їх безголов'ям. Строїли монастирі, костьоли (запам'ятовуємо, це недаремно сказано), а душі свої губили в тяжких гріхах. На втіху собі стріляли, палили і вішали людей, без вини карали, без заслуги нагаждали, для своєї користі переганяли на лембик чоловічі сльози, трудовий піт і кров, щоб з відра добути хоч одну краплю золота. Хоч би увесь світ з людьми вверх дном перевернувся, тільки б їм було добре, тільки б усе робилося по їх волі, як їм схотілося. Широко і далеко простягалася та воля, здається, якби вона встала, то й неба б дістала!.. А знаєте, люди добрі,

як звали тих людей?.. Польськими магнатами!

Розкажу вам дещо про одного зі свого кола магната, про Потоцького, що колись жив у Тульчині. Може, ви чували, що він на своєму віку виробляв? Немилосердний він був до всього люду, а найгірше до жидів. Для своєї втіхи чого він з ними не виробляв!.. Було, намалює вуглем на стіні чортяку, себто «чарний кіт», та і приневолює жида улучать того кота камінцями, розплавленими в комінку. Тільки жид доторкнеться до камінця і репетує: «Вай-вай!» – попік, сердешний, пальці! а той його канчуком: «Улучай, – каже, – іродів сину, а не то – до смерті зачухраю!» Нічого робить, хапа неборак камінець, шпурне; коли не влучить – б'є жида за те, що промахнувся, а влучить, знову шмага: «За що, – каже, – б'єш чарного кота?» Та так і грається з ним, як кіт з мишею, поки не замордує бідолашного до полусмерті.

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, [купив полную легальную версию](#) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.